

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 259/2012-13

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti A., s. r. o., Z., zastúpenej P. – advokáti, s. r. o., B., konajúcou prostredníctvom konateľky a advokátky JUDr. E. M., vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajského súdu v Prešove v konaní vedenom pod sp. zn. 7 Co 10/2011 a jeho rozsudkom z 9. mája 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť obchodnej spoločnosti A., s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 11. augusta 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti A., s. r. o. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane

ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 7 Co 10/2011 z 9. marca 2011 (ďalej aj „napadnutý rozsudok krajského súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka ako predávajúca a fyzická osoba ako kupujúci v pozícii spotrebiteľa (ďalej aj „kupujúci“ alebo „žalobca“) uzatvorili 10. januára 2008 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bola predaj a kúpa snežného skútra s príslušenstvom. Počas užívania sa na predmete kúpy objavila chyba – podstatne sa znížila schopnosť batérie udržať si kapacitu – čo vyvolalo potrebu jej častejšieho dobijania. Kupujúci reklamoval predmetný nedostatok 4. januára 2009 a požiadal sťažovateľku o odstránenie tejto chyby výrobku. Po doručení reklamácie sťažovateľka vyslala 6. januára 2009 ku kupujúcemu servisného technika, ktorý v zákazkovom liste skonštatoval nefunkčnosť batérie s poznámkou o potrebe jej výmeny za novú. Po márnom uplynutí tridsiatich dní po reklamácií kupujúci od kúpnej zmluvy listom z 9. februára 2009 odstúpil a požadoval od sťažovateľky vrátenie zaplatenej kúpnej ceny spolu s príslušenstvom.

Keďže sťažovateľka kupujúcim požadovanú sumu nezaplatila, podal kupujúci 22. apríla 2009 proti sťažovateľke žalobu o zaplatenie kúpnej ceny 14 049,29 € spolu s príslušenstvom. V konaní pred okresným súdom bol žalobca najprv neúspešný. Okresný súd Poprad (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 12 C/36/2009-92 z 23. novembra 2009 žalobu kupujúceho zamietol z dôvodu nesprávne formulovaného petitu, keďže žalobca (kupujúci) sa svojou žalobou domáhal iba vrátenia kúpnej ceny za snežný skúter s príslušenstvom, ale nenavrhol aj uloženie povinnosti vyplývajúcej zo synalagmatického záväzku, t. j. povinnosti vydať predmet kúpy sťažovateľke. Žalobca podal proti uvedenému rozsudku okresného súdu odvolanie a v odvolacom konaní navrhol zmenu petitu žaloby. Krajský súd ako súd odvolací uznesením sp. zn. 7 Co/2/2010 z 8. marca 2010 návrhu žalobcu (kupujúceho) na zmenu petitu žaloby vyhovel, prvostupňový rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Okresný súd rozsudkom č. k. 12 C/36/2009-182 z 25. októbra 2010 vyhovel žalobcovi a zaviazal sťažovateľku zaplatiť mu sumu 14 049,29 € s príslušenstvom. Časť

uplatneného príslušenstva (úrok z omeškania) okresný súd žalobcovi nepriznal z dôvodu nesprávne určeného dátumu, kedy sa sťažovateľka dostala do omeškania so splnením jej záväzku. Okresný súd zároveň uložil žalobcovi povinnosť vydať sťažovateľke predmet kúpy z dôvodu synalagmatického charakteru záväzku medzi účastníkmi konania.

Okresný súd vydal následne aj uznesenie č. k. 12 C/36/2009-186 z 23. novembra 2010, ktorým bola sťažovateľke uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za konanie v sume 842,50 € vzhľadom na to, že žalobca (kupujúci) bol ako spotrebiteľ oslobodený od súdnych poplatkov.

Sťažovateľka podala proti obom rozhodnutiam okresného súdu (t. j. rozsudku č. k. 12 C/36/2009-182 z 25. októbra 2010 a uzneseniu č. k. 12 C/36/2009-186 z 23. novembra 2010) odvolanie.

Napadnutým rozsudkom krajského súdu boli obe rozhodnutia okresného súdu v zmysle § 219 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) s výnimkou výroku rozsudku okresného súdu č. k. 12 C/36/2009-182 z 25. októbra 2010 o trovách konania (ktorý bol napadnutým rozsudkom krajského súdu zmenený) a výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti (t. j. v časti nepriznania úrokov z omeškania) ako vecne správne potvrdené.

Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podala sťažovateľka ústavnému súdu sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, ktorou sa domáha, aby ju ústavný súd prijal na ďalšie konanie a vyslovil, že ním boli porušené jej základné práva podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy, ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Sťažovateľka zároveň navrhla, aby ústavný súd napadnutý rozsudok krajského súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98 tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní preskúmal sťažnosť z hľadiska toho, či ju nemožno považovať za zjavne neopodstatnenú.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom...

Podľa čl. 47 ods. 3 ústavy všetci účastníci sú si v konaní podľa odseku 2 rovní.

Podľa čl. 47 ods. 2 ústavy každý má právo na právnu pomoc v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy od začiatku konania, a to za podmienok ustanovených zákonom.

Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo či už účastníka konania, procesnej strany v konaní alebo právo inej zainteresovanej osoby na rozhodnutie, ktorého dôvody vydania sú zjavné a zreteľné, pretože práve odôvodnenie rozhodnutia je zárukou toho, že výkon spravodlivosti nebude arbitrárny.

Sťažovateľka argumentuje vo svojej sťažnosti celým radom námietok, ktoré možno rozdeliť do štyroch skupín.

1. V prvom rade spochybňuje skutkové a právne závery krajského súdu obsiahnuté v napadnutom rozsudku. Podľa sťažovateľky krajský súd (spolu s okresným súdom) neprihliadol na ňou predložené dôkazy (napríklad na internú komunikáciu medzi sťažovateľkou a pracovníkom, ktorého poverila uskutočnením kontroly chybného skútra u kupujúceho, a na znalecký posudok), prípadne ich nesprávne vyhodnotil. Tým, že sa krajský súd priklonil k tvrdeniam žalobcu a k ním navrhovaným dôkazom a naopak, na dôkazy predložené sťažovateľkou neprihliadol, malo podľa sťažovateľky dôjsť k jednostrannému vyhodnoteniu skutkového stavu a k narušeniu zásady rovnosti účastníkov.

Napadnutý rozsudok krajského súdu tak mal byť v príkrom rozpore so skutkovými zisteniami a s princípmi spravodlivosti. Krajský súd podľa sťažovateľky neprihliadol ani na „možné účelové správanie“ kupujúceho, ktorý mal niekoľkokrát prejaviť záujem o odstúpenie od zmluvy, hoci nemali byť na to splnené zákonné podmienky. Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd taktiež nesprávne aplikoval ustanovenia právnych predpisov o zodpovednosti za chyby kúpenej veci. Krajský súd mal podľa sťažovateľky použiť „*formalistický výklad zákonných ustanovení*“, čím malo dôjsť k „*vydaniu nespravodlivého rozhodnutia založeného len na doslovnom výklade zákona bez zohľadnenia toho, že jednotlivé ustanovenia zákona (o ochrane spotrebiteľa, pozn.) nebolo možné naplniť*“. Vzhľadom na to, že posúdenie chyby si vyžadovalo odovzdanie batérie sťažovateľke, má mať podľa nej kupujúci povinnosť „*nevyhnutnej súčinnosti*“ s predávajúcim v procese uplatnenia si chýb kúpenej veci. Zároveň má mať kupujúci (spotrebiteľ) povinnosť preukázať skutočnú existenciu chyby. Sťažovateľka tvrdila, že vzhľadom na nesúhlas kupujúceho s odovzdaním údajne chybnej batérie technikovi ňou vyslanému na jej odborné preskúšanie nemal kupujúci právo uplatniť chyby batérie ako chyby kúpenej veci, lebo bez jej vydania a odborného preskúšania nemožno skutočne posúdiť existenciu chyby, a tým si splniť povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ochrane spotrebiteľa“).

V napadnutom rozsudku sa krajský súd s námietkami sťažovateľky vysporiadal odkazom na inštitút dôkaznej povinnosti a rozloženie dôkazného bremena, po objasnení ktorých inštitútov procesného práva uviedol, že „*okrem tvrdenia svedka... servisného technika žalovaného, žalovaný nepredložil žiaden iný dôkaz potvrdzujúci neposkytnutie súčinnosti zo strany žalobcu. Potreba predloženia takéhoto iného dôkazu je o to výraznejšia, ak žalobca a svedok J. G., ml. popreli, aby odmietli vydať batériu servisnému technikovi. Za takejto situácie len samotná výpoveď svedka... (servisného technika, poznámka) nie je dostatočným dôkazom na preukázanie žalovaným tvrdenej skutočnosti.*

Rovnako z ustanovení zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa pre žalovaného nevyplývala povinnosť spolu s reklamáciou predložiť žalobcovi i vadný výrobok. Reklamáciou sa rozumie také uplatnenie práva zodpovednosti za vady, v ktorom

kupujúci vytkne konkrétne vady a súčasne v záručnej dobe uvedie, aké právo z tohto dôvodu uplatňuje. Podaním zo dňa 04. 01. 2009 žalobca reklamoval zakúpený snežný skúter s poukazom na nedostatočnú schopnosť batérie udržať si svoju kapacitu a požiadal o odstránenie tejto vady výrobku. Po obdržaní reklamácie žalovaný ihneď dňa 06. 01 2009 vyslal na obhliadku k žalobcovi servisného technika, ktorý v zákazkovom liste skonštatoval nefunkčnosť batérie s poznámkou o potrebe jej výmeny za novú. Už z tohto postupu, inak bežného pri výrobkoch ťažšie prepraviteľných, je zrejmé, že samotný žalovaný nepožadoval pre potreby reklamácie predloženie vadnej veci zo strany žalobcu. Následne žalovaný pri vybavovaní reklamácie zostal nečinný. Po uplynutí 30 dní odo dňa uplatnenia reklamácie žalobca v súlade s ust. § 18 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa využil svoje právo od zmluvy odstúpiť...

Žalobca svoju pripravenosť vydať skúter preukázal listom zo dňa 26. 03. 2009, v ktorom vyzval žalovaného na vrátenie kúpnej ceny oproti vydaniu predmetu kúpy v lehote do 05. 04. 2009. Ku dňu 05. 04. 2009 bol teda žalobca pripravený snežný skúter vydať žalovanému. Žalovaný sa tak dňom 06. 04. 2009 dostal do omeškania s plnením svojho peňažného dlhu, v dôsledku čoho žalobcovi vzniklo právo okrem finančného plnenia požadovať i úroky z omeškania v súlade s ust. § 517 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka vo výške vyplývajúcej z ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. v znení neskorších predpisov. Právne bezvýznamným je i poukázanie na nezohľadnenie znaleckého posudku predloženého žalovaným. Tento znalecký posudok bol vypracovaný až po účinnom odstúpení od zmluvy zo strany žalobcu. Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa nevyklučuje možnosť odstúpenia od zmluvy aj v prípade, ak zakúpený výrobok nevykazuje vady za predpokladu, ak reklamácia nebola v zákonom stanovenej lehote 30 dní vybavená jej zamietnutím (§ 2 písm. m/), pričom pri reklamacii výrobku uplatnenej počas prvých dvanástich mesiacov od kúpy, k takémuto zamietnutiu môže dôjsť len na základe odborného posúdenia (§ 18 ods. 6). Ust. § 18 ods. 6 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa výslovne uvádza, že bez ohľadu na výsledok odborného posúdenia nemožno od spotrebiteľa vyžadovať úhradu nákladov na odborné posúdenie a ani iné náklady súvisiace s odborným posúdením. Za iné náklady je potrebné bez akýchkoľvek pochybností považovať tiež náklady na dopravu výrobku na odborné posúdenie. Ak tieto náklady "od žalobcu ako spotrebiteľa nebolo možné vyžadovať, logickým dôsledkom tohto stavu musela byť povinnosť žalovaného

zabezpečiť na svoje náklady dopravu reklamovaného výrobku na odborné posúdenie, čo sa však nestalo, pričom žalovaný hodnoverne nepreukázal, aby žalobca reklamovaný výrobok odmietol vydať.“.

Ústavný súd zdôrazňuje, že mu zásadne neprislúcha hodnotiť vykonané dôkazy (výsluch svedkov, znalecké dokazovanie a iné). Takýto postup ústavného súdu by bol nielen v príkrom rozpore s už uvedenými úlohami a poslaním ústavného súdu, ale popieral by základné zásady ústnosti a bezprostrednosti súdneho konania, ktoré vytvárajú najlepšie predpoklady na zistenie materiálnej pravdy (m. m. I. ÚS 118/2011).

Podľa názoru ústavného súdu nevykazuje citované odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu nedostatky, ktoré by mohli viesť k záveru o jeho ústavnej neakceptovateľnosti. Naopak, odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu poukazujúce na nedostatočné preukázanie skutočnosti, že by sťažovateľka žiadala od kupujúceho vydanie chybnéj veci (batérie), je presvedčivé a podľa názoru ústavného súdu postupom krajského súdu nedošlo ani k neodôvodnenej alebo arbitrárnej aplikácii právnych predpisov vzťahujúcich sa na predmetný právny vzťah, osobitne pravidiel o reklamácií podľa zákona o ochrane spotrebiteľa [podobne aj rozsudok Súdneho dvora Európskej únie v spojených veciach C-65/09 a C-87/09 Gebr. Weber GmbH (C-65/09) proti Jürgenovi Wittmerovi a Ingrid Putz (C-87/09) proti Medianess Electronics GmbH zo 16. júna 2011, podľa ktorého má predávajúci povinnosť na vlastné náklady zabezpečiť odstránenie a vrátenie namontovanej chybnéj veci tak, aby to nezaťažovalo spotrebiteľa]. Z názoru krajského súdu, podľa ktorého sťažovateľka neunesla dôkazné bremeno, nemožno vyvodzovať, že by sa krajský súd jednostranne priklonil na stranu žalobcu, a spôsobil tak nerovnosť účastníkov v konaní, ale iba vyhodnotil dôkazy a ustálil skutkový stav v súlade s jeho právomocou.

2. Okrem toho podľa sťažovateľky sa krajský súd v napadnutom rozsudku nevysporiadal dostatočne s jej námietkami týkajúcimi sa priebehu súdneho konania, ktoré predchádzalo vydaniu rozsudku okresného súdu č. k. 12 C/36/2009-182 z 25. októbra 2010 a napadnutému rozsudku krajského súdu. Podľa názoru sťažovateľky krajský súd v skoršom

rozhodnutí (uznesenie krajského súdu sp. zn. 7 Co/2/2010 z 8. marca 2010, ktorým bol zrušený rozsudok okresného súdu č. k. 12 C/36/2009-92 z 23. novembra 2009 a vec bola vrátená okresnému súdu na ďalšie konanie, ktorého konečným výsledkom bol napadnutý rozsudok krajského súdu) pochybil a porušil viaceré ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku [§ 95 ods. 1 a 2, § 209 ods. 1, § 211 ods. 1, § 218 ods. 1 písm. d) a § 221] tým, že v odvolacom konaní pripustil zmenu návrhu žaloby a zrušil rozsudok okresného súdu č. k. 21 C/36/2009-92 z 23. novembra 2009.

Podľa napadnutého rozsudku krajského súdu „*K námietkam spochybňujúcim postup odvolacieho súdu pri rozhodovaní o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Poprad zo dňa 23. 11. 2009 č. k. 12 C 36/09-92 je potrebné dodať len to, že k týmto by mohol relevantné stanovisko zaujať jedine dovolací súd v konaní o riadnom alebo mimoriadnom dovolaní.*“.

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľka špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil za porušovateľa svojich práv. Platí to predovšetkým v situácii, keď je sťažovateľka zastúpená zvoleným advokátom (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Petit sťažnosti smeruje iba proti napadnutému rozsudku krajského súdu, a nie voči uzneseniu krajského súdu sp. zn. 7 Co/2/2010 z 8. marca 2010, ktoré napadnutému rozsudku v konaní predchádzalo. Ústavný súd preto nemohol prihliadnúť na námietky sťažovateľky smerujúce proti tomuto skoršiemu uzneseniu krajského súdu. Ústavný súd ale dodáva, že napadnutý rozsudok krajského súdu sa podľa jeho názoru s predmetnou námietkou sťažovateľky vysporiadal ústavne konformným spôsobom.

3. Ďalej sťažovateľka osobitne namietala aj časť napadnutého rozsudku krajského súdu, ktorou došlo k zmene časti výroku prvostupňového rozhodnutia o trovách konania. Sťažovateľka je toho názoru, že *„za nekvalifikované podanie (žaloba s petitom, ktorého formulácia bola podľa okresného súdu nedostatočná a preto viedla k zamietnutiu žaloby, poznámka) nemôže niest' zodpovednosť z hľadiska trov právneho zastúpenia“*. Podľa sťažovateľky mali okresný súd a neskôr aj krajský súd v napadnutom rozsudku považovať *„zrejme takéto pochybenia... za účelné bránenie práva, keď aj napriek námietkam sťažovateľky, zaviazali sťažovateľky na zaplatenie trov právneho zastúpenia v súvislosti so žalobou s nesprávne formulovaným petitom a v súvislosti s odvolacím konaním (zrejme konanie o odvolaní voči rozsudku okresného súdu č. k. 12 C/36/2009-92 z 23. novembra 2009).“*.

Krajský súd v napadnutom rozsudku uviedol, že *„Žalobca ako účastník, ktorý mal neúspech len v pomerne nepatrnej časti týkajúcej sa príslušenstva pohľadávky, má v súlade s ust. § 142 ods. 3 O. s. p. nárok na plnú náhradu trov konania potrebných na účelné uplatňovanie práva. Z trov uplatnených žalobcom (č. 1.181 spisu) sa za účelné považovali iba trovy právneho zastúpenia za päť úkonov právnej služby (prevzatie a príprava zastupovania, účasť na pojednávaní dňa 25. 05. 2009, účasť na pojednávaní dňa 25. 06. 2009, účasť na pojednávaní dňa 19. 11. 2009 a účasť na pojednávaní dňa 25. 10. 2010) vo výške po 303,74 Eur za úkon (§ 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. v znení neskorších predpisov), ku ktorým je potrebné pripočítať režijný paušál za štyri úkony vykonané v roku 2009 vo výške po 6,95 Eur za úkon a režijný paušál vo výške 7,21 Eur za úkon vykonaný v roku 2010. Na zaplatenie týchto trov v celkovej výške 1 553,71 Eur bol zaviazaný žalovaný. Za úkon prevzatie a príprava zastúpenia spojený so zmenou právneho zástupcu žalobcu odmena priznaná nebola, nakoľko v súvislosti so zmenou právneho zástupcu vyvolanou len konaním žalobcu, nemôže dôjsť k tomu, aby takto zvýšené trovy konania znášal žalovaný.“*.

Podľa názoru ústavného súdu krajský súd napadnuté rozhodnutie v časti výroku o trovách konania z pohľadu základného práva na súdnu ochranu dostatočne odôvodnil a rozhodnutie sa nejaví ani ako arbitrárne. Je úlohou všeobecného súdu posúdiť, ktoré

úkony považuje za účelné bránenie práva pre účely náhrady trov konania, a ústavný súd nemá právomoc nahrádzať posúdenie všeobecného súdu, pred ktorým predmetné konanie prebiehalo. Ústavný súd nad rámec uvedeného dodáva, že z podkladov priložených k sťažnosti (zápisnice z označených pojednávaní) vyplýva, že výsledky pojednávaní mali na napadnutý rozsudok krajského súdu ako na rozhodnutie vo veci samej vplyv, a preto sa úvaha krajského súdu javí aj ako ústavne akceptovateľná.

4. Ústavný súd nezistil možnosť namietaného porušenia v sťažnosti označených základných práv sťažovateľky ani s ohľadom na poslednú skupinu jej námietok smerujúcich proti časti výroku napadnutého rozsudku krajského súdu potvrdzujúcej uznesenie okresného súdu č. k. 12 C/36/2009-186 z 23. novembra 2010, ktorým bola sťažovateľke (ako žalovanej v konaní pred okresným súdom) uložená povinnosť zaplatiť súdny poplatok za konanie vo výške 842,50 € vzhľadom na to, že žalobca bol od súdnych poplatkov oslobodený. Sťažovateľka okrem všeobecného tvrdenia, že *„súdy rozhodli nesprávne, nesprávne aplikovali hmotnoprávne predpisy, porušili ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku, a tým zasiahli do ústavných práv sťažovateľky“*, neuviedla žiadnu okolnosť, ktorá by odôvodňovala namietaný zásah do jej základných práv. Sťažovateľka sa proti uzneseniu okresného súdu č. k. 12 C/36/2009-186 z 23. novembra 2010 odvolala z dôvodu, že žalobca v tom čase dosiahol iba úspešné rozhodnutie v prvom stupni a jeho úspech v konaní zatiaľ nie je konečný. Napadnutým rozsudkom krajského súdu bol ale úspech žalobcu potvrdený rozhodnutím krajského súdu ako súdu druhého stupňa. Podľa napadnutého rozsudku krajského súdu *„V prejednávanej spore bol žalobca oslobodený od poplatku podľa ust. § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov. V dôsledku uvedeného na zaplatenie súdneho poplatku vo výške 842,50 Eur (položka 1 písm. a/ sadzobníka súdnych poplatkov) musel byť v súlade s ust. § 2 ods. 2 zákona č. 71/1992 Zb. v znení neskorších predpisov zaviazaný žalovaný. Z tohto dôvodu bolo potrebné napadnuté uznesenie v celom rozsahu potvrdiť (§ 219 O. s. p.)“*. Aj táto časť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu obsahuje podľa názoru ústavného súdu dostatok dôvodov na vyvodený právny záver a nie je arbitrárna.

Z už uvedených dôvodov nepovažuje ústavný súd odôvodnenie napadnutého rozsudku krajského súdu za zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska za neospravedliteľné, resp. neudržateľné do tej miery, aby mohlo mať za následok porušenie označených základných práv sťažovateľky. Samotná skutočnosť, že sa sťažovateľka s rozsudkom krajského súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho postupu, resp. rozhodnutia (II. ÚS 218/02, resp. I. ÚS 3/97).

Ústavný súd taktiež konštatuje, že v postupe a v napadnutom rozsudku krajského súdu nezistil ani žiadne nedostatky, ktoré by signalizovali možnosť porušenia základného práva na rovnosť v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy.

Sťažovateľ tvrdí, „že bolo zasiahnuté výrazným spôsobom do jeho práva ako účastníka konania na rovnosť v konaní a najmä, že všeobecné súdy nekonali nezávisle a nestranne, keďže bez reálnych dôvodov neprihliadali na dôkazy predložené sťažovateľom a naopak prikladali význam dôkazom podaných osobami blízkymi J. G. (jeho syn)... Súdy podľa názoru sťažovateľa neposkytli všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti pre uplatnenie ich práv. resp. uplatnené práva účastníkov konania posúdili podľa odlišných kritérií.“

Zásada rovnosti strán v civilnom procese sa prejavuje vytváraním rovnakých procesných podmienok a procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach rozhoduje občianskoprávny súd (PL. ÚS 43/95). Ústava v citovanom čl. 47 ods. 3 garantuje rovnosť účastníkov v konaní pred súdom. Rovnosť účastníkov v súdnom konaní ako prirodzený dôsledok rovnosti všetkých občanov bližšie charakterizuje § 18 prvá veta OSP, podľa ktorej účastníci majú v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie. Pod rovnakým postavením účastníkov možno rozumieť iba také procesné postavenie, ktoré zabezpečí spravodlivý proces. Požiadavka spravodlivého procesu obsahuje zásadu zaručujúcu pre každú stranu v procese mať rovnakú možnosť obhajovať svoje záujmy a zároveň vylučujúcu mať možnosť podstatnej výhody voči protistrane (IV. ÚS 211/07, III. ÚS 139/08).

Ústavný súd je preto toho názoru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu nemohlo dôjsť k namietanému porušeniu základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 ústavy ani práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľky z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2012